

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI ADAY MEMURLARININ YETİŞTİRİLMELERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1- Bu Yönetmelik; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 2670 sayılı Kanunla değişik 55 inci maddesi uyarınca düzenlenen 27 Haziran 1983 gün ve 18090 sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan «Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Genel Yönetmelik» in 33 üncü maddesine dayanılarak, İçişleri Bakanlığı aday memurlarının yetiştirilmesi için uygulanacak temel eğitim, hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitim [staj] programlarını, eğitim sürelerini, yapılacak sınavları, sınav değerlendirme esaslarını ve ilgili diğer hususları belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

MADDE 2- Bu yönetmelik; İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra kuruluşuna dahil dairelerle il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı veya bunlar tarafından kurulan katma bütçeli, döner sermayeli idare ve kurumlar ile birliklerde Devlet memurluğuna aday olarak atanacaklar hakkında uygulanır.

Tanımlar

MADDE 3- Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden :

- a) Aday Memur :** İlk defa Devlet Memurluğuna atanacaklar için uygulanacak merkezi sınavı kazanarak temel, hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitime (staj) tabi tutulmak üzere Bakanlığın merkez ve taşra kuruluşlarına dahil, 2 nci madde kapsamına giren kurum ve kuruluşlarına atanmaları,
- b) Asli Memur :** Adaylık süresi içinde temel, hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitim devrelerinin her birinde başarılı olan ve bu süre içinde olumlu sicil alarak adaylığı kaldırılan kişileri,
- c) Adaylık Süresi :** Devlet kamu hizmet ve görevlerine ilk defa atanmaların atandıkları tarihten başlamak üzere bir yıldan az, iki yıldan çok olmayan süreyi,
- d) Temel Eğitim :** Aday olarak alınan bütün memurların, asli memur olabilmeleri için tabi tutuldukları, Devlet memurlarının ortak vasıfları ile ilgili hususları kapsayan eğitimi,
- e) Hazırlayıcı Eğitim :** Aday memurların, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında 2 nci madde kapsamına dahil personelin sınıfı ve görevi ile ilgili olarak yapılan eğitimi,
- f) Staj :** Aday memurlara Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında 2 nci madde kapsamına dahil personelin görevleri ile ilgili olarak yapılan uygulamalı eğitimi,
- g) Sınav :** Temel ve hazırlayıcı eğitim dönemleri sonunda yapılacak değerlendirmeler için bilgi seviyesini ölçme işlemi,
- h) Değerlendirme :** Temel ve hazırlayıcı eğitim dönemleri sonunda yapılacak sınavlar ile uygulamalı eğitim (staj) dönemi sonundaki bilgi seviyesini ölçme işlemi, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Eğitim İle İlgili İlke ve Esaslar

İlkeler

MADDE 4- Aday memurların eğitimi ile ilgili ilkeler aşağıda belirtilmiştir.

a) Genel İlkeler;

- 1) Eğitimin Amacı; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Atatürk inkılâp ve ilkelerine, Anayasada ifadesi bulunan Atatürk Milliyetçiliğine sadakatle bağlı kalacak, Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarını milletin hizmetinde olarak tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine bağlı kalarak uygulayacak yurt ve vatandaş sevgisi ile dolu, güler yüzlü, yol gösterici, vatandaşlara daima yardımcı, disiplinli ve bilgili memur yetiştirmektir.
- 2) Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında çeşitli görevlerde istihdam edilecek personelin; kamu hizmetlerinin gerektirdiği bilgi ve becerileri kazanarak, hizmetlerin zaman ve kaynak israfına meydan vermeden en verimli bir şekilde yerine getirilmesini sağlayacak şekilde yetiştirilmeleri esastır.
- 3) Eğitimleri başarı ile tamamlayamayan aday memurlar, asli memurluğa atanamazlar.
- 4) Temel eğitim, hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitim (staj), birbirini takip eden sıra içinde devam eder.
- 5) Eğitimler, aday memurların tahsil derecelerine göre düzenlenir ve yürütülür.
- 6) Eğitimler, Bakanlığın Eğitim Birimiyle, ilgili kuruluşun sorumluluğunda yapılır.

7) Eğitim sürelerine sınavlar dahildir.

b) Temel Eğitim ile ilgili ilkeler;

- 1) Temel eğitimin hedefi; aday memurlara, Devlet memurlarının ortak vasıfları ile ilgili bilinmesi gereken, asgari bilgileri vermektir.
- 2) Bu eğitim her sınıf ve kadrodaki 2 nci madde kapsamındaki memurlara ortak bir program dahilinde ve aday memurların öğrenim durumları dikkate alınarak uygulanır.
- 3) Bu eğitimin süresi on günden az, iki aydan çok olamaz.

c) Hazırlayıcı Eğitim ile ilgili ilkeler;

- 1) Hazırlayıcı eğitimin hedefi; aday memurların işgal ettikleri kadro ve görevleri dikkate alınarak bu görevlerin yürütülmesi için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak ve görevlerine intiba kını sağlamaktır.
- 2) Hazırlayıcı eğitim, bir aydan az 3 aydan çok olamaz.

d) Uygulamalı Eğitim (staj ile ilgili ilkeler);

- 1) Uygulamalı eğitimin hedefi; aday memurlara, hazırlayıcı eğitim döneminde verilen teorik bilgileri ve işgal ettikleri kadro ve görevleri ile ilgili diğer bilgi ve işlemleri ve kazandırılan becerileri uygulamak suretiyle tecrübe kazandırmaktır.
- 2) Staj, aday memurun görevi ile ilgili olmak üzere diğer bir kurum veya kuruluşa yaptırılabilir.
- 3) Uygulamalı eğitim (staj), iki aydan az olmamak kaydıyla adaylık süresi içinde tamamlanır.

Eğitim Konuları

MADDE 5- Aday memurların eğitim konuları aşağıdaki esaslar dahilinde belirlenir.

a) Temel Eğitim Konuları;

- İlkokul-Ortaokul,
- Lise ve dengi okullar,
- Yüksek öğretim kurumlan mezunları,

Seviyesine göre ayrı ayrı hazırlanır.

Ancak; Bakanlık, temel eğitim programlarında yer alan aşağıdaki konuların sürelerinde kısaltma yapamaz. Bunlar;

- Atatürk ilkeleri,
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu,
- İnkılâp Tarihi,
- Milli Güvenlik Bilgileri`dir.

b) Hazırlayıcı Eğitim Konuları;

Aday memurların kadro ve görevleri dikkate alınarak:

(1) İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra kuruluşu ile mahalli idare kuruluşlarının;

- Tanıtılması,
- Görevleri,
- Teşkilât yapısı,
- İçişleri Bakanlığı ve mahalli idareler ile ilgili çeşitli mevzuatın tanıtılması,
- Bakanlığın vesayet yetkisi ve ilişkilerinin doğurduğu sonuçlar.

(2) Aday memurların görevleri ile ilgili hususlar; olmak üzere düzenlenir.

c) Uygulamalı Eğitim (Staj Dönemi Konuları);

Bakanlık, aday memurların ne şekilde uygulamalı eğitime tabi tutulacağını ayrıca belirler.

Eğitim Programları

MADDE 6 - Eğitim programlarından;

Hazırlayıcı ve uygulamalı eğitim (staj) programları, ilgili merkez birimiyle işbirliği ve koordinasyon suretiyle Eğitim Birimi tarafından hazırlanır.

Bakanlık, mahalli idareler personelinin eğitimlerini il valiliklerine yaptırabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Sınavlara İlişkin Esaslar

Sınav Sorularının Hazırlanması

MADDE 7- Sınav soruları aşağıda belirtilen şekilde hazırlanır:

- a) Temel Eğitim; Bu eğitim sonunda yapılacak sınavlarda sorulacak sorular Temel Eğitim Kurulu hazırlar. Sorular, eğitime tabi tutulacak aday memurlara önceden verilir. Sorular, eğitim programlarında her konu için tespit edilecek zamanla orantılı olacak şekilde en az 100 adet hazırlanır.
Bakanlık, bu eğitimle ilgili sınav sorularını eğitim programları ile birlikte Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığından temin eder.
- b) Hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitim (staj)larla ilgili sınav soruları, Bakanlık ilgili birimi ile Eğitim Birimi tarafından hazırlanır.

Sınavlar

MADDE 8- Sınavlar, test, uzun cevaplı veya uygulamalı şekilde yapılır. Bunlardan biri veya birkaçı da uygulanabilir.

- c) Sınavlarda köşesi kapalı kâğıt kullanılması zorunludur.
- d) Sınavlar, duyurulan yer, gün ve saatte başlar.
- e) Sınav soruları, salon başkanı tarafından yoklama yapıp sınava katılmayanların tutanakla tespit edilmesinden ve sınav kurallarının açıklanmasından sonra dağıtılır.
- f) Sınav sonunda başlayışını, akışını ve bitimini, kullanılan kâğıtların ve sınava giren adayların sayısını ve her adayın kullandığı kâğıt adedini gösteren bir tutanak düzenlenir. Bu tutanaklar salon başkanı ve en az iki sınav görevlisi tarafından imzalanır.
- g) Eğitim dönemlerinin süreleri dikkate alınarak Bakanlıkça temel, hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitim (staj) süreleri içinde ara sınavları da yapılabilir.

Temel Eğitim Sınavları

MADDE 9- Bu eğitimin sonunda yapılacak sınavlarda 8 inci madde esasları uygulanır. Ancak sınav soruları, Temel Eğitim Kurulunca belirlenen sorular arasından konuların eğitim programındaki ağırlıkları dikkate alınarak, her konu için ayrı ayrı olmak üzere kura usulü ile adayların huzurunda tespit edilir.

Değerlendirme

MADDE 10 - Eğitimler aşağıdaki şekilde değerlendirilir.

a) Temel ve Hazırlayıcı Eğitim;

Bu eğitimlerde sınav kâğıtları, eğitim ve sınav yürütme komisyonları tarafından değerlendirilir. Değerlendirme 100 tam puan üzerinden yapılır. 60 ve daha yukarı puan alanlar başarılı sayılır. Başarısız olan aday memurların kâğıtları komisyonca bir daha okunarak değerlendirmeye tabi tutulur. 0,5 ve daha yukarı kesirler tam sayı olarak kabul edilir.

Uzun cevaplı, yazılı ve uygulamalı sınavların kesin puanı, sınavları yapmakla görevli komisyon üyelerinin verdikleri puanların aritmetik ortalaması alınarak bulunur.

b) Staj Değerlendirme Belgesi

Staja katılanlar staj değerlendirme belgesi ile değerlendirilir. Bakanlık, bu dönemdeki aday memurları yazılı veya uygulamalı sınava tabi tutarak da değerlendirebilir. Bu takdirde değerlendirme bu maddenin (a) fıkrası esaslarına göre yapılır. Staj değerlendirme belgesi (Ek-I) de gösterilmiştir.

Sınav Sonuçlarının Bildirilmesi

MADDE 11- Sınav sonuçları, sınavların yapıldığı günü takip eden iki gün içinde ilân edilir. Ayrıca sonuçlar başarısız adaylara yazılı olarak tebliğ edilir.

Yazılı Sınavlara İtiraz

MADDE 12 - Aday memurlar yazılı sınav sonuçlarına itiraz edebilirler. İtirazlar, sınav sonuçlarının adaylara duyurulmasından başlayarak iki gün içinde dilekçe ile Eğitim ve Sınav Yürütme Komisyonu Başkanlığına yapılır. Komisyon başkanı, dilekçelere on gün içinde cevap vermek zorundadır. Yapılan bu inceleme neticesi kesindir.

Sınavlara itiraz edenlerin itirazları neticelendirilinceye kadar aday memurlar müteakip eğitime devam ettirilirlir.

Sınavlara Katılmama Hali

MADDE 13- Sağlık sebepleri dışında sınavlara katılmayanlar başarısız sayılır. Sağlık sebebiyle sınava katılmayanların sınavları adaylık süresi içinde uygun bir zamanda yapılır.

Soruların açılması ve yazdırılmasından veya dağıtılmasından sonra sınav salonuna gelenler de sınava katılmamış sayılır ve başarısız olarak değerlendirilir.

Sınavları Geçersiz Sayılacaklar

MADDE 14- Adaylar aşağıdaki durumlarda sınavlarda başarısız sayılırlar;

- h) Kopya girişiminde bulunanlar veya kopya çekenler, kopya verenler,
- i) Sınav düzenine aykırı davranışlarda bulunanlar,

- j) Kendi yerine başkasını sınava sokanlar,
- k) Hakkında bir tutanak düzenlenerek, sınavları geçersiz sayılır ve haklarında gereken kanuni işlem yapılır.

Sınavların İptalini Gerektiren Haller

MADDE 15- Aşağıda belirtilen hallerde sınavlar, Bakanlık Merkezi Eğitim Yönetme Kurulunca iptal edilir.

- a) Sınav sorularının çalınmış olduğunun tespiti,
- b) Soru zarflarının sınav zamanından önce açıldığının tespiti,
- c) Soruların yetkili olmayan kişilerce sınavlardan önce görülmüş olması,
- d) Yukarıda sayılan hususlara sebep olanlar hakkında kanuni işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Eğitim ve Sınavlarla İlgili İşlemleri Yürütecek Kurullar ve Görevleri

Bakanlık Merkezi Eğitim Yönetme Kurulu

MADDE 16- Bu Kurul, görevlendirilecek bir müsteşar Yardımcısının Başkanlığında Personel Genel Müdürü, Eğitim Birimi Başkanı ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü ve Sivil Savunma Genel Müdürlüğünden birer Daire Başkanından oluşur.

Bakanlık Merkezi Eğitim Yönetme Kurulunun Görevleri

MADDE 17 - Bu kurulun görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- l) Eğitimlerin program dahilinde yürütülmesini sağlamak,
- m) Temel eğitim programlarını ve sorularını Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığından temin etmek,
- n) Eğitimin yardımcı malzemesini sağlamak,
- o) Eğitici personel temin etmek,
- p) Eğitimlerin ve sınavların belirtilen süre içinde yürütülmesi için gerekli tedbirleri almak,
- q) Eğitim yapılacak yerleri planlamak ve belirlemek,
- r) Diğer kurum ve kuruluşlarla her türlü işbirliğini sağlamak,
- s) Eğitimleri denetlemek,
- t) Hazırlayıcı eğitim ve staj programlarını düzenlemek, sorularını hazırlamak ve eğitim yerlerine dağıtılmasını sağlamak.

Eğitim ve Sınav Yürütme Komisyonları :

MADDE 18- Bakanlık Merkezi Eğitim Yürütme Kurulunca, aday memurların eğitime tabi tutulacak yerlerinde Eğitim ve Sınav Yürütme Komisyonu Kurulur.

Komisyonların başkan ve üyeleri, Bakanlığın Eğitim Yürütme Kurulu`nca eğitilecek aday memur miktarı, adayların eğitim seviyeleri ve atandıkları görevler dikkate alınarak asgari Şube Müdürü seviyesindeki yöneticiler arasından üç kişiden az olmamak üzere seçilir.

İl düzeyinde Eğitim ve Sınav Yürütme Komisyonu başkan ve üyelerinin belirlenmesine o ilin valisi yetkilidir.

MADDE 19 - Eğitim ve Sınav Yürütme Komisyonlarının Görevleri

- a) Komisyonun görevleri aşağıda belirtilmiştir;
- b) Sınavları yapmak ve değerlendirmek,
- c) Adaylara yetecek kadar salon temin etmek,
- d) Eğitimleri, Merkezi Eğitim Yönetme Kurulunca tespit edilen programlar ve esaslar dahilinde yürütmek,
- e) Yeteri kadar sınav uygulayıcısı, sınav görevlisi ve salon başkanını belirlemek,
- f) Sınavlar için gerekli güvenlik önlemlerini almak,
- g) Eğitim ve sınavları belirtilen süre içinde tamamlamak,
- h) Sınav sonuçlarını aday memurlara tebliğ etmek,
- i) Sınav sonuçlarına yapılacak itirazları inceleyerek sonuca bağlamak.

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

Askerlik Hali

MADDE 20- Aday Memurların askerlik hizmeti ile ilgili hususlar, 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 35 inci maddesi (E) ve (F) fıkraları göz önünde bulundurularak Bakanlıkça belirlenir.

Aday memurların adaylık süresi içinde silah altına alınmaları durumunda, tamamlanamayan eğitimleri terhislerinden sonra müracaatlarını takip eden ve durumlarına uygun ilk eğitim grubuna dahil edilerek tamamlattırılır.

Bildirme

MADDE 21 - Görevlerine son verilen aday memurlar için bu yönetmelik (EK-2) de gösterilen Form, Personel Genel Müdürlüğünce doldurularak Bakanlıkça, en geç bir ay içinde Devlet Personel Başkanlığına gönderilir.

Memuriyete Alınmama

MADDE 22- Temel eğitim, hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitim (Staj) devrelerinin her birinde başarısız olan ve bu sebeple görevlerine son verilen aday memurları, üç yıl süreyle Devlet Memurluğuna alınmazlar. Sağlık sebebiyle kurumları ile ilişkileri kesilenler için bu şart aranmaz. Üç yıllık sürenin tespitinde Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığında tutulan kayıtlar esas alınır.

Ders Ücretleri

MADDE 23- Eğitim işlerinde eğitim-öğretim elemanı olarak görev alanlara verilecek ücretler, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bütçe Kanunları Hükümleri gereğince ödenir.

Sınav Belgelerinin Saklanması

MADDE 24 - Sınav belgeleri aşağıda belirtilen işlemlere tabi tutulur.

Soruların cevap anahtarı, cevap kâğıtları bir yıl,

Tutanaklar, değerlendirme fişleri iki yıl.

Kanuni süresi içinde yargı yoluna başvuranların evrakları ise dava sonuçlanıncaya kadar saklanır.

Bu şekilde yargı yoluna başvuran aday memurlar, durumlarını yazılı olarak bağlı oldukları Genel Müdürlük aracılığıyla Personel Genel Müdürlüğüne bildirirler.

İşbirliği ve Ortak Eğitim

MADDE 25 - Bakanlık; temel eğitim, hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitim (staj) programlarının uygulanmasında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabilir. Gerektiğinde ortak eğitim imkânlarından yararlanabilir.

Eğitim ve Öğretim Elemanları

MADDE 26 - Bakanlık; temel, hazırlayıcı ve uygulamalı (staj) eğitim faaliyetlerinde;

a) Kendi personeli arasından görevlendireceği uzman-ehil kişilerden,

b) Diğer kurum ve kuruluşlardaki uzman-ehil kişilerden,

c) Üniversite ve yüksek okulların eğitim ve öğretim elemanları ile diğer eğitim ve öğretim elemanlarından, yararlanır.

Eğitim Yeri

MADDE 27- Hazırlayıcı eğitim, temel eğitimin yapıldığı Bakanlıkça uygun görülen yerde yapılır.

Mecburi hizmetle yükümlü olan aday memurların eğitimleri :

MADDE 28- Mecburi hizmetle yükümlü olup da aday memur olarak atanmış olanlar bu yönetmelik hükümlerine göre eğitime tabi tutulurlar.

Temel, hazırlayıcı ve uygulamalı (staj) eğitim devrelerinin her-birinde başarısız olanlar hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 225 inci maddesinin (c) fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 29- Bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında, Genel Yönetmelik hükümleri uygulanır.

MADDE 30- Maiyet Memurları Yönetmeliğinin, hazırlayıcı eğitim ve uygulamalı eğitim (staj) ile ilgili hükümleri saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce aday memur olarak görevde bulunanlar hakkında İçişleri Bakanlığı Hizmet-İçer Eğitim Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2- Bu Yönetmelik, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığınca tertip edilecek sınava girerek kazanan ve aday memur olarak atanana uygulanır. Ancak, Bakanlık ihtiyaç duyduğu takdirde merkezi sınav yapılmadan önce aday memur olarak atanana da bu Yönetmelik esaslarına göre eğitimlere iştirak ettirebilir.

Yürürlük

MADDE 31- Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32- Bu Yönetmeliği İçişleri Bakanı yürütür.